

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Cob/69/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119225792
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zdenka Kohútová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6119225792.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zdenky Kohútovej a sudcov JUDr. Igora Ragana a JUDr. Lucie Baňackej, PhD. v spore žalobcu: STAR-CAR s.r.o., so sídlom Seňa 118, 040 58 Seňa, IČO: 45 699 968 zastúpený: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., so sídlom: Kmeťova č. 26, Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, o zaplatenie 728,91 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I, č.k.: 29Cb/39/2019-108 zo dňa 27.02.2020, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Košice I, č.k.: 29Cb/39/2019-108 zo dňa 27.02.2020 a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 728,91 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 283,45 eur odo dňa 28.7.2018 až do zaplatenia a zo sumy 445,46 eur odo dňa 13.12.2018 až do zaplatenia, to všetko do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Súd prvej inštancie toto rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca sa domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 728,91 eur s prísl. z titulu nevyplateného poistného plnenia. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 11.5.2018 došlo k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle S. B. Q. F. Q., K.: I. XXX W., ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenej spoločnosti AQUASEED, s.r.o., Medzevská 8, 040 11 Košice-Pereš, IČO: 31 709 508. Škodová udalosť bola poškodeným a zároveň poisteným riadne a včas ohlásená u žalovaného, t.j. KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, u ktorého má poškodený uzatvorené havarijné poistenie. Žalovaný uvedenú škodovú udalosť zaregistroval ako poistnú udalosť č. 8013631019. Poškodený si dal svoje motorové vozidlo opraviť v autoservise žalobcu. Náklady na opravu tohto motorového vozidla boli vo výške 2.028,72 eur s DPH. Táto suma bola následne uplatnená u žalovaného faktúrou č. 2018160032. Poistenému bolo Oznámením o poistnom plnení zo dňa 13.7.2018 oznámené, že dňa 12.7.2018 bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti č. 8013631019. Žalovaný nepriznal poistenému sumu vo výške 283,45 eur. Táto suma bola poškodeným postúpená na žalobcu Zmluvou o postúpení časti pohľadávky zo dňa 29.10.2018. Dňa 1.10.2018 došlo opätovne k škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle S. B. Q. F. Q., K.: I. XXX W., ktoré v čase dopravnej nehody patrilo poškodenej spoločnosti AQUASEED, s.r.o., Medzevská 8, 040 11 Košice-Pereš, IČO: 31 709 508. Škodová udalosť bola vlastníkom motorového vozidla t.j. poškodeným a zároveň poisteným riadne a včas ohlásená u žalovaného, u ktorého má poškodený uzatvorené havarijné poistenie. Žalovaný uvedenú škodovú udalosť zaregistroval ako poistnú udalosť č. 8013789051. Poškodený si dal svoje motorové vozidlo opraviť opäť v autoservise žalobcu. Náklady na opravu tohto motorového vozidla boli

vo výške 1.198,31 eur s DPH, u žalovaného boli uplatnené faktúrou č. 2018160053. Poistenému bolo Oznámením o poistnom plnení zo dňa 28.11.2018 oznámené, že dňa 27.11.2018 bolo ukončené šetrenie poistnej udalosti, žalovaný poistenému nepriznal sumu vo výške 445,46 eur. Táto nepriznaná suma bola poškodeným postúpená na žalobcu Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 30.11.2018.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že právny zástupca žalovaného podaním zo dňa 26.2.2020 žiadal vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j., aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania) o ospravedlnenie neúčasti žalovaného ako aj jeho právneho zástupcu na pojednávaní vytyčenom na deň 27.2.2020. Ďalej právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Zároveň navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

4. Právny zástupca žalobcu, prítomný na pojednávaní dňa 27.2.2020, navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

5. Súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol na pojednávaní dňa 27.2.2020 rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 C.s.p., konštatujúc, že tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť, dôvod hospodárnosti konania, t.j. aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania, nie sú významnými okolnosťami neúčasti právneho zástupcu žalovaného na nariadenom termíne pojednávania súdom prvej inštancie. Navyiac žalovaným tvrdené neodkladné pracovné povinnosti a pracovná vyťaženosť zostali len v rovine tvrdení právneho zástupcu žalovaného. Hoci zákon taxatívne nevymenováva, čo je možné považovať za ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní, resp. čo je možné považovať za vážnu okolnosť neúčasti na nariadenom pojednávaní, je už rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov ustálené, že sa má jednať o okolnosť objektívnej povahy, ktorá je náhla, neočakávaná, nepredvídaná, brániaca v možnosti účasti na nariadenom pojednávaní. Za ospravedlniteľný dôvod, resp. za vážnu okolnosť neprítomnosti na pojednávaní možno považovať len závažné prekážky, ktoré sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie. Môže ísť napríklad o neočakávané prekážky zdravotného charakteru ako je choroba, úraz, ale aj iné okolnosti, napr. úmrtie v rodine. Existenciu takejto vážnej okolnosti je pritom povinný tvrdiť a preukázať žalovaný, resp. jeho právny zástupca. V danom prípade právny zástupca žalovaného takýto vážny ospravedlniteľný dôvod neúčasti na nariadenom pojednávaní netvrdil a ani nepreukázal, keďže neodkladné pracovné povinnosti, pracovná vyťaženosť a hospodárnosť konania nemajú charakter vážnych okolností neúčasti na nariadenom pojednávaní. Len všeobecná ničím nepodložená formulácia o veľkej pracovnej zaneprázdnenosti sa nedá označiť za ospravedlnenie neúčasti vážnymi okolnosťami neumožňujúce rozhodnúť vec rozsudkom pre zmeškanie žalovaného. Žalovaný, resp. právny zástupca žalovaného nežiadali o odročenie pojednávania a súd nemôže vedieť pred pojednávaním, či žalobca navrhne rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie neupovedomil stranu, ktorá požiadala o ospravedlnenie jej neúčasti na pojednávaní.

6. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 442 ods. 1 a 3, § 788 ods. 1 a § 797 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú zodpovednosť za škodu a poistnú zmluvu.

7. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že boli splnené podmienky ustanovené v § 274 a nasl. C.s.p., a preto rozhodol vo veci rozsudkom pre zmeškanie žalovaného, ktorým žalobe vyhovel.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces /§ 365 ods. 1 písm. b) C.s.p./ Poukázal, že v konaní neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku ako rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný nebol v konaní nečinný. Namietal, že žalovaný podaním zo dňa 26.2.2020 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, no súd prvej inštancie nevyhodnotil

ospravedlnenie žalovaného ako včasné a ako dôsledok vážnych okolností, o čom sa žalovaný dozvedel až zo samotného rozsudku. Ak súd prvej inštancie posúdil toto ospravedlnenie ako nedôvodné, mal v zmysle článku 4 C.s.p. per analogiam postupovať inter alia podľa § 183 ods. 4 C.s.p. a bezodkladne upovedomiť žalovaného, že ním uvádzané dôvody ospravedlnenia, vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať. Poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 233/2019-22 zo dňa 04.06.2019.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Namietal, že procesná obrana žalovaného spočívala v tom, že bol v konaní aktívny, nie je relevantná pre posúdenie správnosti vydania rozsudku pre zmeškanie z dôvodu neúčasti žalovaného na pojednávaní. V konaní boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa § 274 C.s.p., keďže žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 10.9.2019 neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Poukázal, že vážne okolnosti sú okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine), teda ide o okolnosti nie bežné, ale vyššej intenzity. Vážnosť okolností je však vždy na voľnej úvahe súdu. Žalovaným uvádzané dôvody nie je možné považovať za vážne okolnosti podľa § 274 písm. b) C.s.p. Žalovaný dokonca svoje tvrdenia v ospravedlnení ani nepreukázal. Zároveň žalobca poukázal, že právny zástupca žalovaného má troch koncipientov, preto nie je zrejmé, prečo sa pojednávania nemohol zúčastniť niektorý z nich, resp. prečo právny zástupca žalovaného neudelil substitučnú plnú moc inému advokátovi. Žalovaný pritom nežiadal a nenavrhol súdu prvej inštancie aby pojednávanie, termín ktorého bol vytýčený na deň 27.2.2020, bolo odročené na iný termín, z dôvodu, žeby sa ho žalovaný chcel zúčastniť, ale nemohol, takže sám žalovaný oznámil súdu a prejavil záujem, aby súd prejednal spor a vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti. Žalobca zároveň poukázal na rozhodnutia v skutkovo a právne obdobných sporoch, ktoré ako vecne správne potvrdili vydaný rozsudok pre zmeškanie žalovaného, ktorý konajúci súd vydal v uvedených prípadoch z dôvodu, že žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil vážnym a nepreukázaným konštatovaním.

11. Žalovaný odvolaciu repliku nepodal, výzva súdu prvej inštancie s vyjadrením k odvolaniu mu bola doručená dňa 08.06.2020.

12. Podľa § 356 písm. b) C.s.p., odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takeého rozhodnutia.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd s poukazom na § 356 písm. b) C.s.p. konštatuje, že nakoľko odvolanie žalovaného bolo podané z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, odvolanie proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné.

14. Odvolací súd prejednal odvolanie žalovaného podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti takému rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 C.s.p. Odvolací súd odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

15. Podľa § 274 C.s.p., na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

16. Podľa § 121 ods. 5 C.s.p., lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

17. Podľa § 193 C.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný

podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

18. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý je následkom procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. Rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa § 274 C.s.p. je možné výlučne za kumulatívneho splnenia 3 podmienok:

1. Žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie;
2. Žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a
3. Žalobca navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie.

19. Z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní konanom dňa 27.2.2020 z dôvodu neodkladných pracovných povinností, z dôvodu hospodárnosti a nenavýšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania a súhlasil, aby súd prvej inštancie rozhodol na pojednávaní vo veci bez jeho účasti. Uvedené ospravedlnenie bolo právnym zástupcom žalovaného odoslané elektronickou poštou a doručené súdu prvej inštancie dňa 26.02.2020 o 10:24 hod. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 121 ods. 5 C.s.p., možno podanie právneho zástupcu žalovaného považovať za doručené v predstihu pred konaním samotného pojednávania, dňa 27.2.2020, teda včas.

20. Vo vzťahu k posúdeniu dôvodov neúčasti na pojednávaní, odvolací súd zdôrazňuje, že výklad a aplikácia práva musí vždy smerovať k spravodlivému výsledku. Ustanovenie § 274 C.s.p. nemožno vykladať mechanicky a formalisticky bez ohľadu na zmysel chráneného záujmu. Z ospravedlnenia právneho zástupcu žalovaného vyplýva, že žalovaný uplatnil všetky jemu známe prostriedky obrany v zmysle ustanovenia § 153 ods. 1 C.s.p. a uviedol, že sa pojednávania nezúčastní, aby sa zbytočne nenavýšovali trovy konania. Žalovaný nežiadal o odročenie pojednávania a súhlasil s rozhodnutím vo veci bez jeho prítomnosti. Z uvedeného odvolací súd dôvodil, že neprítomnosť sporovej strany alebo jej zástupcu na pojednávaní nebola prekážkou riadneho prejednanie veci. Za daných okolností nemožno od sporovej strany spravodlivo žiadať, aby sa v záujme predídania vydania kontumačného rozsudku musela pojednávania obligatórne zúčastniť, pretože účasť na pojednávaní je procesným právom, nie povinnosťou sporovej strany.

21. Z dôvodu, že ospravedlnenie právneho zástupcu žalovaného odvolací súd vyhodnotil ako včasné a odôvodnené relevantnými okolnosťami, odvolací súd uzavrel, že nebola splnená druhá zákonná podmienka pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Postup súdu prvej inštancie považuje odvolací súd za prísne formalistický.

22. Vo vzťahu ku rozhodnutiam iných súdov, na ktoré žalobca poukázal vo vyjadrení k odvolaniu, odvolací súd udáva, že v zmysle § 193 C.s.p. nie je týmito rozhodnutiami viazaný. Právne závery všeobecných súdov nižších stupňov nemajú rozhodný význam pre rozhodnutia v skutkovo a právne podobných veciach ani podľa čl. 2 C.s.p.

23. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

24. Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

25. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.), pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 C.s.p.) ani na jeho zmenu (§ 388 C.s.p.).

26. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

27. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec znova prejednať a vo veci rozhodnúť tak, aby bola zaistená spravodlivá ochrana procesných práv a oprávnených záujmov oboch strán sporu.

28. Odvolací súd zrušil aj výrok súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov ako výrok viazaný k meritórnemu rozhodnutiu. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci aj o náhrade trov konania, vrátane trov tohto odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolaťel' musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).